

Θέσεις ΣΕΤΕ επί θεμάτων αναβάθμισης του συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης στον τουριστικό τομέα

(Δεκέμβριος 2019)

Η συνεχής ανάπτυξη του τουριστικού τομέα, με την παράλληλη ανάπτυξη νέων και περισσότερο απαιτητικών αγορών, καθώς και νέων, πιο εξειδικευμένων τουριστικών προϊόντων, απαιτεί όλο και περισσότερο εξειδικευμένο προσωπικό.

Επομένως, η ποιότητα του συστήματος Τουριστικής Εκπαίδευσης της χώρας μας και, ταυτόχρονα, η αποτελεσματική σύζευξη προσφοράς και ζήτησης εργασίας στον τουριστικό τομέα, αποτελούν ιδιαίτερα σημαντικούς παράγοντες για τις προοπτικές ανάπτυξης του τουριστικού τομέα, και κατ' επέκταση της οικονομίας της χώρας.

Στο πλαίσιο αυτό, ο τομέας καλείται να αντιμετωπίσει και την έλλειψη ολοκληρωμένου και συντονισμένου στρατηγικού σχεδίου ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητάς του, καθώς και μεσο-μακροπρόθεσμων σχεδίων ανάπτυξης του.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι **ο ρόλος της τουριστικής εκπαίδευσης συνδέεται άμεσα με την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου** διατυπώνονται οι θέσεις και προτάσεις του ΣΕΤΕ, με στόχο:

- α. τη βελτίωση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης,
- β. τη μείωση της αναντιστοιχίας γνώσεων και δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού μεταξύ προσφοράς και ζήτησης, καθώς και
- γ. τη διασφάλιση της προσφοράς κατάλληλα καταρτισμένου και εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού, το οποίο θα ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα του τουριστικού τομέα.

Οι βασικές θέσεις και προτάσεις του ΣΕΤΕ για την αναβάθμιση του Συστήματος Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στον Τουριστικό Τομέα συνοψίζονται στα εξής:

- Αναβάθμιση, εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων μορφών τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης
- Σύνδεση της ακαδημαϊκής εκπαίδευσης και δεξιοτήτων/γνώσεων/επαγγελματιών με την αγορά εργασίας
- Ενδυνάμωση του θεσμού της πρακτικής άσκησης
- Ευελιξία και προώθηση της ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης
- Ενίσχυση της θέσης του τουρισμού ως επαγγελματική προοπτική

Αναλυτικότερα:

Προτάσεις για την αναβάθμιση του Συστήματος Εκπαίδευσης & Κατάρτισης στον Τουριστικό Τομέα

Ένα αποτελεσματικό σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης για τον τουριστικό τομέα θα πρέπει να συμβάλλει ενεργά και να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στις ανάγκες του κλάδου, τόσο σε επίπεδο ποιότητας, όσο και σε επίπεδο ποσότητας, ανά ειδικότητα και επίπεδο εξειδίκευσης.

Η διαβάθμιση στις εκροές του συστήματος σε μαθησιακά επίπεδα και δεξιότητες είναι απολύτως κρίσιμη και ως εκ τούτου απαιτείται:

- α. Χάραξη συγκεκριμένης στρατηγικής για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού του τομέα
- β. Διατύπωση πολιτικών κατευθυντήριων γραμμών και στρατηγικών δράσεων με ορισμένο χρονοδιάγραμμα
- γ. Παρακολούθηση – αξιολόγηση - έλεγχος στόχων και δράσεων
- δ. Καθορισμός ποσοτικών και ποιοτικών δεικτών που θα απαντούν στις ανάγκες για νέες ειδικότητες στον κλάδο του τουρισμού

A. Θεσμικές παρεμβάσεις

Οι αλλαγές / προσαρμογές που απαιτούνται στο θεσμικό / κανονιστικό πλαίσιο για την αποτελεσματική εφαρμογή της στρατηγικής ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού του τουριστικού τομέα, περιλαμβάνουν παρεμβάσεις στους ακόλουθους τομείς:

- **Δημιουργία κατάλληλου πλαισίου συνεργασίας και συντονισμού των πολιτικών ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού του τουριστικού τομέα** (αρμόδια Υπουργεία, εκπαιδευτικοί φορείς, ΣΕΤΕ, κλαδικές ενώσεις), με στόχο τη **διαμόρφωση & υποστήριξη της εφαρμογής ολοκληρωμένης και συντονισμένης στρατηγικής** και την σε βάθος ανάλυση επιμέρους θεμάτων στον τομέα ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού του τουριστικού τομέα (π.χ. παρεχόμενη γενική και ειδική εκπαίδευση, πρακτική άσκηση – μαθητεία - ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης, κλπ.), καθώς και τη διαμόρφωση σχετικών προτάσεων και σχεδίων δράσης.
- **Ενίσχυση του ρόλου της πρακτικής άσκησης** στα προγράμματα τουριστικών σπουδών.
- **Ενίσχυση της ευελιξίας στο σχεδιασμό και την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων εκπαιδευτικών δράσεων.**

B. Ειδικές προτάσεις για την προσαρμογή του εκπαιδευτικού συστήματος στις ανάγκες της αγοράς εργασίας

- **Αναβάθμιση / εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων προγραμμάτων τουριστικών σπουδών, σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης, με βάση τις ανάγκες και τις τάσεις της αγοράς.**
- **Αναβάθμιση / εκσυγχρονισμός των γνώσεων και δεξιοτήτων του διδακτικού προσωπικού των τουριστικών σχολών.**
- **Εισαγωγή νέων προγραμμάτων σπουδών στην δευτεροβάθμια τεχνική εκπαίδευση και την μετα-δευτεροβάθμια δημόσια επαγγελματική εκπαίδευση / κατάρτιση για την κάλυψη των αναγκών σε εξειδικευμένα & αναδυόμενα επαγγέλματα του τουριστικού κλάδου.**
- **Εμπλουτισμός των προγραμμάτων σπουδών των αμιγώς τουριστικών σχολών με μαθήματα που θα εφοδιάσουν τους αποφοίτους με εξειδικευμένες γνώσεις /δεξιότητες στον τομέα της υγείας, του περιβάλλοντος, της πληροφορικής, της διοίκησης, της διαχείρισης κλπ., με στόχο την κάλυψη των αυξανόμενων απαιτήσεων της αγοράς για κατάλληλο συνδυασμό δεξιοτήτων.**
- **Ενίσχυση του θεσμού της πρακτικής άσκησης στις τουριστικές σπουδές, τόσο σε ότι αφορά τον εκπαιδευτικό χρόνο που αφιερώνεται σε αυτή, όσο και σε σχέση με την ποιότητά της.**
- **Προσαρμογή των υφιστάμενων μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών για την κάλυψη των αναγκών του τουριστικού τομέα σε εξειδικευμένες γνώσεις.**

Γ. Ειδικές προτάσεις για την προσαρμογή του συστήματος κατάρτισης στις ανάγκες της αγοράς εργασίας

- α. **Ανάπτυξη μηχανισμού σχεδιασμού & εφαρμογής εξειδικευμένων προγραμμάτων κατάρτισης για τον τουριστικό τομέα, εστιασμένων στις άμεσες και βραχυπρόθεσμες ανάγκες των τουριστικών επιχειρήσεων σε εξειδικευμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες, καθώς και σε οριζόντιες δεξιότητες/ικανότητες που απαιτούνται στο σύνολο σχεδόν των επαγγελματιών του τομέα**
- β. **Δημιουργία κοινών δικτύων κατάρτισης για μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις για την κάλυψη των εξειδικευμένων αναγκών τους σε κλαδικό, ή/και τοπικό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, σημαντικός είναι ο ρόλος της πολιτείας και των κλαδικών / συλλογικών ενώσεων, δεδομένου ότι οι μικρές επιχειρήσεις δεν έχουν τη δυνατότητα να αναλάβουν από μόνες τους τέτοιου είδους πρωτοβουλίες.**
- γ. **Προώθηση της αξιοποίησης των δυνατοτήτων των ΤΠΕ για την προσφορά ευέλικτων και σύγχρονων προγραμμάτων κατάρτισης στον κλάδο.**

Δ. Λοιπές προτάσεις

- **Ενίσχυση – Υποστήριξη ερευνητικών δραστηριοτήτων στο επιστημονικό πεδίο του τουρισμού.** Επιχορήγηση διδακτορικών διατριβών και μεταδιδακτορικών ερευνών στο επιστημονικό πεδίο του τουρισμού, με στόχο τη στήριξη της έρευνας και της καινοτομίας, μέσα από ολοκληρωμένες δράσεις εξειδίκευσης επιστημονικού προσωπικού σε έναν από τους εννέα τομείς προτεραιότητας της ελληνικής οικονομίας.
- **Ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων μεταξύ τουριστικής αγοράς και φορέων εκπαίδευσης – κατάρτισης.**
- **Ανάπτυξη μηχανισμού παρακολούθησης & αξιολόγησης της ποιότητας, επάρκειας και καταλληλότητας των προγραμμάτων σπουδών,** με βάση τις εκτιμήσεις των συλλογικών φορέων των εργοδοτών / επιχειρήσεων.
- **Ανάπτυξη μηχανισμού διάγνωσης των αναγκών των τουριστικών επιχειρήσεων, σε επαγγέλματα, γνώσεις και δεξιότητες.**
- **Ενίσχυση της συμβουλευτικής και του επαγγελματικού προσανατολισμού των νέων.**